



Το δάσος μέσα μας...

ΚΡΙΤΙΚΗ
ΕΛΕΝΗ ΓΚΙΚΑ

Εχουν προηγηθεί τα βιβλία της «Ο τόπος των μυστικών» και «Ο τόπος των μυστικών». Επίσης από το Μεταίχμιο, το 2015 και 2016 αντιστοίχως. Πιστή στην ψυχολογία του βάθους, η Τάνα Φρεντς, που πέρασε τα παιδικά της χρόνια στην Ιρλανδία, τις ΗΠΑ, την Ιταλία και το Μαλάουι, σπούδασε υποκριτική στο Κολέγιο Τρίνιτι του Δουβλίνου και εργάστηκε στο θέατρο και τον κινηματογράφο, αλλά για τα αστυνομικά της γνώρισε την ύψιστη επιτυχία παγκοσμίως και τιμήθηκε με τα βραβεία Edgar, Anthony, Macavity, Barry και ICVA Clarion, στο καινούργιο της μυθιστόρημα πηγαίνει πολύ μακριά.

Με τον κυριολεκτικό και αλληγορικό τίτλο «Στο δάσος», επιχειρεί κατάβαση στο προσωπικό και συλλογικό ασυνείδητο και φυσικά μια μεγάλη επιστροφή. Του αφηγητή και ήρωά της Ρομπ Ράιαν, ο οποίος πια δουλεύει στο Τμήμα Ανθρωποκτονιών του Δουβλίνου και κρατά μυστικό απ' όλους το παρελθόν που αγνοεί.

Με αφορμή, όμως, ένα δωδεκάχρονο κορίτσι που θα βρεθεί δολοφονημένο στο δάσος της παιδικής του ηλικίας, θ' αναγκαστεί να ξαναζήσει ένα εφιαλτικό περιστατικό. Συνέβη το καλοκαίρι του 1984 στο ίδιο δάσος, όπου ήταν και εκείνος, αλλά και οι δυο επιστάθιοι φίλοι του, η Τζεμρίν (Τζέμι) Ελινor Ρόουαν και ο Πίτερ Τζόζεφ Σάβατζ, δώδεκα χρόνων.

Εφιάλτες

Ερευνώντας πια τον καινούργιο φόνο, με τη συνεργάτιδα και στενή φίλη του, Κάσι Μάντοξ, θα αναγκαστεί να ξαναζήσει το σκοτεινό καλοκαίρι. Οχημά του, τα ματωμένα αθλητικά του, αλλά πόσο είναι ή δεν είναι το παρελθόν, τελικά, τετελεσμένη ζωή;

Ως Ρομπ Ράιαν πια, αρκετά προκατειλημμένος, θέλοντας και μη θα ταυτιστεί, οι μεταλλάξεις του παρελθόντος, που τον είχαν τρομάξει, έχουν πια μεγαλώσει και έχουν γίνει άλλοι. Ο ένας μάλιστα -από θεία δική; επανάληψη της ίδιας σκηνής;- είναι ο πατέρας του νεκρού κοριτσιού. Αλλά δεν ζωντανεύουν μονάχα οι δικοί του εφιάλτες, το σκοτεινό δάσος του καθενός, ήτοι τα παιδικά του χρόνια, παραμονεύουν, και οι συνεργάτες του έχουν, επίσης, ανοιχτούς λογαριασμούς: η Κάσι την προδοσία των ψυχωτικών φίλων, ο Σαμ την ενδοοικογενειακή βία, και έτσι θα βαδίσουν στην έρευνα, ο καθένας τους με τους δικούς του σκελετούς στην τσιουλάπα, ο καθένας τους απ' εκείνο που είναι, που έγινε, ωστόσο ο αλήθεια θα αποδειχθεί αρκετά διαφορετική.

Η **συγγραφέας** Τάνα Φρεντς δεν βιάζεται, όμως, το θέμα της είναι δύσκολο και



TANA FRENCH,
«Στο δάσος»,
μετάφραση: Ειρήνη
Παϊδούση,
εκδ. Μεταίχμιο,
σελ. 696

πολυεπίπεδο, έχει να κάνει με εφηβικές αλλά και νοσηρές ψυχές, κτίζει χαρακτήρες με φωτοσκιάσεις, όπως έχει μάθει να υποδύεται ρόλους, χρησιμοποιεί θεατρική σχεδόν πρόζα που είναι αποκαλυπτική. Εξω φρενών σε κάνει η μεγάλη αδελφή της νεκρής Κέιτι Ντέβλιν, η Ρόζαλιντ, σε ψυχιατρικό σημείο χαμαιλέων, διαθέτει διαφορετικό πρόσωπο για τον καθέναν, προλαβαίνει να τους διχάσει στο μεταξύ μέχρι ο πραγματικός εαυτός - ρόλος αποκαλυφθεί.

Ομαδική ψυχοθεραπεία

Μια ιστορία που κινείται διπλά, στο παρόν και το παρελθόν, με ένα δάσος - οργανισμό ολοζώντανο και σαν κινούμενη άμμο, αναλόγως με το δικό σου ποιόν, σου αποκαλύπτει και μια άλλη πτυχή, κι εσύ, Αλίκη στη Χώρα των Θαυμάτων που είναι η δική σου έσω χώρα, ό,τι πιο μαγικό και σκοτεινό.

Ενα μυθιστόρημα σαν ομαδική ψυχοθεραπεία, ο καθένας καθρέφτης του άλλου, αλλά στο φινάλε μετά τη δική τους συνάντηση όλοι θα βγουν μόνοι κι αλλιώς.

Με μαθηματικό τρόπο, αποδεικνύοντας εκείνο που ο Τζέιμς Τζόις ιδιοφυώς

αποτύπωνε «νομίζεις πως δραπετεύεις και πέφτεις μέσα στον ίδιο σου τον εαυτό».

Ενα νουάρ μυθιστόρημα που είναι στη βάση του καθαρά υπαρξιακό. Οι εμμονές και τα τραύματά μας παραμένουν, αλλά ακόμα και το παρελθόν μας αλλάζει, το δάσος μας έχει χαρίσει και σπουδαίες στιγμές, δεν ήταν μονάχα εφιαλτικό.

Οξυδερκές, διεισδυτικό, σκληρό, ανατρεπτικό, με ιδιοφυή πλοκή, ζοφερή ατμόσφαιρα, με όλα τα ξεχωριστά της Ιρλανδίας στον αφρό. Εξαιρετική η περίπτωση της αδελφής με το σύνδρομο Μινχάουζεν (το συναντήσαμε και στα «Αιχμηρά αντικείμενα» της Τζίλιαν Φλιν, αλλά σε βερσιόν μαμάς).

Το σπουδαιότερο όλων, όμως, ο ανοιχτός διάλογος μαζί του, η ανάγνωση δεν τελειώνει με το φινάλε του, επανέρχεται, συμφωνείς, διαφωνείς, αλλάζει κι εσύ στο μεταξύ...

Εννοείται ότι αυτοκινητόδρομοι σχεδιάζονται, εργοστάσια πλουτίζουν, άνθρωποι εξαπατούν και εξαπατούνται, το δάσος απομένει με ανοιχτά τα σπλάχνα στην ύστατη στιγμή. Αλλά τα παιδικά μας χρόνια δεν μπορεί να μας τα πάρει κανείς.